

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Biroul permanent al Senatului

Bp. 60, 24.3.2025

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
INTRARE	Nr. 1879
IEȘIRE	
Ziua 19	Luna 03 2025

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea
și completarea Legii nr.448 din 6 decembrie 2006 privind protecția

și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap
(b60/5.03.2025)

Biroul permanent al Senatului

L. 82, 31.03.2025

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.448 din 6 decembrie 2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap (b60/5.03.2025).*

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 19.03.2025, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ cu următoarea **motivare**:

- conform propunerii legislative, inițiatorii menționează necesitatea consultării Consiliului Național al Dizabilității din România (CNDR), însă, cu toate acestea, consultările în cauză nu au avut loc, iar organizațiile relevante nu au fost consultate;
- se constată că există o suprapunere și o extindere nejustificată a competențelor anumitor instituții, precum și neconcordanțe cu legislația în vigoare;
- deși inițiatorii își propun să sprijine persoanele cu dizabilități, inițiativa legislativă introduce prevederi care generează o supralegiferare și o extindere nejustificată a

atribuțiilor Comisiei de evaluare, ale Comisiei pentru Protecția Copilului și ale Instituției Prefectului. Astfel, se creează suprapuneri nejustificate cu atribuțiile deja reglementate ale Direcțiilor Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) și ale Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială (ANPIS), afectând claritatea și coerența procesului de acordare a drepturilor sociale;

- de asemenea, se îngreunează birocratic procesul de acordare a beneficiilor derivate din acordarea Certificatului de handicap prin obligativitatea de a prezenta celor două comisii cereri suplimentare inutile și redundante;
- formularea textului, în special în ceea ce privește beneficiarul copil cu handicap, este deficitar și neadaptat legislației în vigoare. Termenul de "*aparținător al copilului*" nu este utilizat în textele legale din domeniul drepturilor copilului, ci cel de "*reprezentant legal al copilului*";
- conform Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare, dreptul la asistență socială sub formă de prestații sociale se acordă automat persoanelor care dețin un certificat de încadrare în grad de handicap, fără a fi necesară depunerea unei cereri de plată. Singura excepție este situația în care persoana în cauză nu dorește să beneficieze de aceste prestații, caz în care trebuie să depună o cerere în acest sens;
- în locul unor prevederi care generează confuzii și suprapuneri de competențe, considerăm că este necesară introducerea unor măsuri legislative care să sprijine medicii de familie în recomandarea pacienților pentru încadrarea în grad de handicap. Aceștia trebuie să fie abilitați să orienteze pacienții către DGASPC, pentru ca procesul de evaluare să fie cât mai eficient și accesibil beneficiarilor;
- se constată o lipsă de informare a inițiatorilor în privința rolului și al modului de funcționare al Comisiei de Protecție a Copilului (în procesul de evaluare a handicapului), precum și a modului în care se realizează efectiv evaluarea și apoi accesul copiilor la beneficii și servicii sociale, consecutiv obținerii unui certificat de încadrare în grad și tip de handicap.

Comisia pentru protecția copilului nu are niciun motiv pentru a primi (în formă centralizată) informații despre cadrul legal al beneficiilor și serviciilor la care are dreptul copilul cu handicap. Membrii comisiei trebuie să cunoască foarte bine legislația în acest domeniu și e important de clarificat faptul că, în prezent, toate serviciile și beneficiile la care copilul are dreptul sunt clar definite în lege. Nu există nicio dificultate pentru membrii comisiei să afle, în cazul în care nu cunosc încă, aceste drepturi ale copilului, care se generează automat odată ce este emis certificatul de încadrare în grad de handicap.

În plus, decizia de încadrare în grad și tip de handicap este (și trebuie să rămână) total independentă de aspectul accesului ulterior la beneficii și servicii. În procesul de evaluare complexă, Serviciul de Evaluare Complexă (SEC) propune Comisiei de Protecție a Copilului un grad de handicap, rezultat din aplicarea unor criterii foarte clare de evaluare funcțională a copilului. Această evaluare se apleacă asupra aspectelor bio-psiho-sociale specifice copilului respectiv și nu trebuie să fie influențate în nici un fel de și beneficiile și serviciile la care ar avea dreptul copilul, în funcție de gradul de handicap stabilit ulterior de Comisie.

Pe baza rezultatelor evaluării, Comisia de Protecție a Copilului (și nu "Comisia de Evaluare" așa cum menționează inițiatorii proiectului) confirmă (sau infirmă) propunerea Serviciului de Evaluare Complexă și decide gradul și tipul de handicap al copilului.

La finalul acestui proces, gradul de handicap determină (automat) lista serviciilor și a beneficiilor sociale de care copilul este îndreptățit să dispună, conform legii. Va fi rolul reprezentantului legal al copilului (și nu al așa numitului "aparținător", așa cum este incorect menționat în proiectul legislativ) să solicite efectiv aceste drepturi, dacă apreciază că ele sunt necesare și utile copilului. Reprezentantul legal are dreptul să decidă care din serviciile sau beneficiile din lista completă indicată de Comisie pot fi mai eficiente pentru copil, și această decizie poate fi, într-adevăr, discutată cu membrii Comisiei. Reprezentantul legal are dreptul să fie informat cu privire la aceste beneficii și servicii, dar acest proces de informare este o obligație a Comisiei, nu a Prefectului, nici a reprezentantului legal, nici a unei alte autorități locale.

Prin urmare, pentru componenta care ține de stabilirea gradului de handicap, Comisia de Protecție a Copilului nu trebuie să primească informații centralizate de nicăieri pentru a decide acest grad. Decizia este bazată exclusiv pe evaluarea realizată de SEC, pe baza unor criterii bio-psiho-sociale foarte clare.

În ceea ce privește componenta care ține de stabilirea unui Plan Individualizat de Servicii pentru copil, Comisia nu trebuie decât să aplice legislația în vigoare și să extragă din lege tipurile de servicii și beneficii sociale care corespund copilului cu gradul respectiv de handicap. În final, Comisia trebuie să acorde sprijin și informare reprezentantului legal, pentru ca acesta să ajungă cu ușurință la serviciile și beneficiile de care copilul are dreptul.

La fel, procesul specific stabilirii gradului și tipului de handicap la adulți este asemănător. Evaluarea bio-psiho-socială este realizată de Serviciul de Evaluare Complexă a Persoanelor Adulte cu Handicap (SECPAH) pe baza unor criterii obiective de evaluare. Acest serviciu transmite apoi o recomandare de încadrare în grad și tip de

handicap către Comisia de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap (CEPAH) din cadrul DGASPC-ului unde persoana are domiciliul. Drepturile persoanelor cu dizabilități decurg automat din gradul și tipul de handicap care le-a fost acordat de Comisie și nu pot fi acordate (cu atât mai puțin centralizate) înainte de acest moment. Comisia cunoaște foarte bine lista beneficiilor și serviciilor la care ar avea dreptul adultul cu handicap, pe baza gradului acordat.

Dacă s-ar fi efectuat consultarea Consiliului Național al Dizabilității din România au a Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, aceste elemente ar fi fost cunoscute, ca și amplul proces de reformă care se petrece în perioada 2023-2025 în domeniul dizabilității, pentru modernizarea sistemului de evaluare a handicapului (în cazul adulților cu dizabilități).

Desigur, informarea mai bună a persoanelor cu dizabilități este un deziderat continuu, dar un proiect legislativ nu poate dubla procese sau obligații care există deja, cu atât mai puțin nu poate pune în responsabilitatea persoanelor cu dizabilități sau a reprezentanților lor legali sarcini care sunt în prezent, prin lege, obligații neechivoce ale autorităților publice.

Președinte,

/Sterică FUDULEA

